

Toezichtruimte wordt expertisecentrum

'We zijn een behoorlijke bij de nodale samenlevi

Een jaar na het winnen van de SSA Award voor innovatieve projecten is het een mooi moment om weer eens te praten met *Peter van den Ende* over de voortgang van 'zijn' project van de Regionale Toezicht Ruimte. De pilot is inmiddels afgesloten en geëvalueerd. Tijd voor de volgende fase die met het betrekken van een nieuwe huisvesting nog eens extra gestalte heeft gekregen. *ARJEN DE KORT*

In 2006 startte in de regio's Oost Brabant en IJsselland de pilot met het Concept Regionale Toezicht Ruimte. Publieke en private partners gingen op zoek naar nieuwe beveiligingsconcepten en gaven invulling aan een slimme ketensamenwerking. *Peter van den Ende* (directeur RPC Oost Bra-

bant en commissaris van politie) benadrukte vorig jaar in een interview met *Security Management* dat het meer is dan alleen een uitkijkrimte van camerabeelden, maar dat met het concept de maakbaarheid en daarmee de leefbaarheid van de samenleving kan worden beheerst. Samen met zijn col-

lega *Ronald Memelink* uit de regio IJsselland trekt hij op om het concept verder te ontwikkelen en te implementeren.

Evaluatie

'We zien dat het concept werkt', valt Van den Ende maar direct met de

Peter van den Ende (links): 'Het is niet uitgesloten dat wij door Justitie als expertisecentrum worden aangewezen om te kijken waaraan de camerabeelden moeten voldoen in de strafrechtketen.'

stap dichters ng'

deur in huis wanneer het evaluatie-rapport van eind 2007 van het Concept RTR Oost Brabant en IJsselland ter sprake komt. Centraal hierin stonden criteria als hoe werkt het concept in de praktijk, hoe werkt het technologisch, hoe gaan de publiek-private partijen met elkaar om, en onder welke voorwaarden kan het RTR-concept worden uitgerold?

'We zien nu ook de aanvragen van andere bedrijventerreinen binnenkomen die zich willen aansluiten. Die hebben natuurlijk eerst rustig gekeken hoe het hier zou gaan en hoe de pilot zou aflopen. Maar je ziet dat ondernemers de traditionele beveiligingsconcepten als verouderd beschouwen. Dat doelloos rondrijden van beveiligers, dat zet geen zoden aan de dijk. Ook zij zien wel in dat we naar een informatiegestuurde politie en particuliere beveiliging toe moeten. Dat is efficiënter en goedkoper!'

Leermoment

Dit verhaal klinkt bekend in de oren. En de grote PBO's waarmee hij samenwerkt kunnen zich daarin ook vinden. Maar hoe reageerden de kleinere beveiligingsbedrijven op Van den Ende en zijn concept? 'Dat is heel wisselend. Maar als ik het uitleg, vinden ze het goed. Ze zien ons dan ook niet meer als concurrent. Bovendien, we hebben hier in Oost-Brabant meer dan 200 bedrijventerreinen, die ruif zit zo vol. Belangrijker vind ik dat het goed is georganiseerd, volgens het concept. Daarom moet iedereen tot op zekere hoogte wel in de pas lopen. Maar ik realiseer mij wel dat we het nog steeds gedoseerd moeten brengen.' Een belangrijk leermoment voor Van

den Ende tijdens de pilot was dat hij zich op technisch terrein meer moest laten ondersteunen door een onafhankelijke deskundige. Lachend vertelt hij: 'We zijn niet dom, maar ik ben geen ingenieur. Als we niet oppassen, dan worden we gefopt. Voor de te gebruiken camera's hebben we daarom een Plan van Eisen ontwikkeld. Maar je moet je wel steeds afvragen waarvoor je de beelden wilt gebruiken. En uiteindelijk moeten ze kwalitatief zo goed zijn dat de rechter ze als wettig en overtuigend bewijsmateriaal accepteert.'

Met gepaste trots laat de directeur dan zien hoe goed de kwaliteit van de opgeslagen 25 frames beelden is. Zo goed

een probleem. We zaten daardoor namelijk met publieke dataopslag in een civiel gebouw. Dat kon niet, mede als gevolg van de wijziging in de Gemeentewet. Ik moest daarom op 1 januari 2008 op een nieuwe locatie zitten.' Dat het daar met de dataopslag wel goed zit, blijkt wel als Van den Ende de serverruimte laat zien: deze is gehuisvest in het voormalige cellencomplex van de nieuwe huisvesting in het politiebureau aan de Aalsterweg in Eindhoven. Het inruimen van de nieuwe locatie was tevens het signaal dat de politietop het concept meer dan steunt. 'Sterk in mijn verhaal blijft natuurlijk dat we zeggen dat we ons als politie niet ont-

'Mijn eigen politiecollega's gaan er ook meer en meer in geloven'

dat ze zelfs op een gewaarmerkte dvd kunnen worden gebrand die bij een proces-verbaal kan worden bijgesloten. Wat Van den Ende betreft moet dit ook het einddoel zijn. 'Daarom heb ik ook getemporiseerd in de pilot. Ik wilde de inzichten helder hebben en wilde weten tot welke handelingsperspectieven die zouden leiden, niet alleen op technisch gebied, maar ook op juridisch gebied. Dat hebben we nu aardig in beeld.'

Nieuwe locatie

Met dat beeld voor ogen werd duidelijk dat de oorspronkelijke huisvesting van de RTR niet meer geschikt was. 'Omdat we tijdens de pilot ook in het publieke domein gingen uitkijken, kregen we

trekken aan onze verantwoordelijkheid om regie te voeren. Maar dat willen we dan wel efficiënt doen. Mensen willen meer blauw op straat, dan kunnen we het niet verkopen om in al die verschillende gemeentes te gaan zitten. Dus doen we dat op deze ene centrale plaats, inmiddels voor twee politieregio's: Brabant Zuid Oost, Brabant Noord. Ook in de regio IJsselland wordt vanuit een centrale plaats uitgekeken (hoofdbureau politie Zwolle). In Oost-Brabant gaan we opschalen naar acht bedrijventerreinen. Inmiddels zijn de binnensteden van Den Bosch, Helmond en Eindhoven aangesloten en komen er dit voorjaar ook de vier P&R-locaties langs de A2 nog bij met een uitbouw naar dertien locaties. Het is »

bovendien de bedoeling om alle publieke cameratoezicht van alle gemeentes in beide politieregio's hier naartoe te halen. Dat bedoel ik met efficiënt met je middelen omgaan.'

Observanten

De belangrijkste rol in de toezicht-ruimte is weggelegd voor de camera-observanten. 'Maar', zo stelt Van den Ende, 'observeren in het publieke domein is heel wat anders dan in het private domein. In het publieke domein let je anders op gedragingen van mensen.'

En daar zit een probleem, want in de ogen van Van den Ende zijn hier geen goede opleidingen voor. Daarom liet hij vorig jaar al weten een speciale opleiding te willen ontwikkelen. Hij licht

bij ze na verloop van tijd geen idee meer hadden waarnaar ze moesten kijken, is nu gekozen voor zogenaamde cockpits waarbij de observant zich kan concentreren op een beperkt aantal beeldschermen. Daarbij heeft Van den Ende zich laten inspireren door het voorbeeld van de luchtverkeersleiders bij Eurocontrol en Schiphol en hoe daar informatie wordt overgedragen. 'Zodra Eurocontrol een vliegtuig overdraagt aan Schiphol, is er geen discussie over de validiteit van de informatie. Dat wil ik ook hier bereiken: als er informatie wordt doorgegeven naar de gemeenschappelijke meldkamer van politie, brandweer en GGD, dan moet die ook niet ter discussie staan. Hier moeten de detectie en de analyse plaatsvinden, daar de keuze en de

en het is niet uitgesloten dat wij als expertisecentrum worden aangewezen om te kijken waar de beelden aan moeten voldoen in de strafrechtketen. En via het brainportproject (waarvan Van den Ende projecteigenaar is) hier in Eindhoven wordt onder andere samen met Philips gekeken hoe de meldkamer van de toekomst eruit zou kunnen zien. Daarbij maken we gebruik van onze ervaringen in de RTR.'

Ambities

De nieuwe huisvesting biedt weer volop nieuwe mogelijkheden voor het concept RTR. Gevraagd naar zijn plannen en ambities is Van den Ende duidelijk: 'Ik zoek de ambities niet in de kwantiteit, maar juist helemaal in de kwaliteit. Wat ik zou willen is het verder kwalitatief uitdiepen, zodat de politie en de particuliere beveiligingsorganisaties hoogwaardige informatie krijgen om hun werk goed te doen en op die manier vanwege het voorspellend vermogen in dit concept helemaal vooraan in de keten komen.'

In dat opzicht ziet hij dan ook liever niet dat zijn RTR het hart van de nieuwe veiligheidsregio gaat worden. 'Ik zou het wel goed vinden als de RTR uiteindelijk opgaat in een constructie waarin de gemeenschappelijke meldkamer van de veiligheidsregio de keuzes en de acties inzet, waarbij wij het voorportaal zijn waar de videobeelden binnenkomen en geanalyseerd worden en deze vervolgens doorzetten in de opschalingsketen. Dat is mijn ambitie.' Gevraagd of hij hiermee weer een stap dichterbij zijn ideaal van een nodale samenleving is gekomen, luidt Van den Ende's antwoord volmondig 'Ja, een behoorlijke stap. En ik merk dat mijn eigen politiecollega's er ook meer en meer in gaan geloven. Dat is de winst van het afgelopen jaar.'

'Ik zoek ambities niet in de kwantiteit, maar in de kwaliteit'

nog eens toe wat het belang daarvan is: 'Omdat het hier een ketenconcept is, wil ik dat de observanten niet alleen leren observeren, maar ook vakkundig muteren. Daarmee bedoel ik dat ze dat wat ze zien dusdanig aan papier toevertrouwen dat het voor iedereen duidelijk is. Maar ook dat ze zich bewust zijn in welk juridisch regime ze werkzaam zijn. Ze moeten de juridische grondslag begrijpen, en inzien wat de juridische consequenties zijn als er iets niet goed loopt in het vervolg van de keten!'

In de pilot is hier veel ervaring mee opgedaan, maar de opleiding moet nog wel verder handen en voeten krijgen. Inmiddels zijn daarover gesprekken gaande met de Nederlandse Politieacademie.

Expertisecentrum

Doordat de verhuizing van de toezicht-ruimte samenviel met de evaluatie van de pilot kon er meteen een aantal zaken worden aangepast. Het beste komt dat tot uitdrukking in de inrichting van de ruimte zelf. Daar waar op de oude locatie de cameraobservanten naar een grote videowall keken, waar-

actie. Dat betekent dat de detectie en de analyse betrouwbaar moeten zijn.' Om tot een optimale inrichting te komen is Van den Ende ook bij Philips Design gaan praten. 'Ik had het idee om hun ambilight-techniek te gaan gebruiken. Want als je de werkomgeving van mensen verandert, dan neemt hun alertheid toe. De eerste ervaringen van mijn observanten met deze techniek zijn positief.'

Met het kijken naar de juridische eisen aan de camerabeelden en het meedenken van Philips over de meldkamer van de toekomst zou de RTR zomaar een kennis- en expertisecentrum kunnen worden. Van den Ende bevestigt dit. 'We hebben met Justitie gesproken

Samenvatting

- » Een jaar geleden won het **concept Regionale Toezicht Ruimte** de SSA Award voor innovatieve projecten.
- » De pilot is eind 2007 afgesloten en **positief** geëvalueerd.
- » De **volgende fase** is inmiddels gestart, waarbij het concept verder wordt uitgerold.
- » Er is bovendien een nieuwe huisvesting betrokken, waarbij de toezichtruimte zich kan ontwikkelen tot **kennis- en expertisecentrum**.